



Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales,
Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas
Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares:
Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CXXIV. De jure visitandi alia monasteria prætenso per Abbatissam. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

Qu. & Res. benef. Pars III. Cap. CXXIII. 7

factam dictus Prior nullum amplius jus habere in illo beneficio, & perinde esset quoad hoc, ac si mortuus fuisset, geita per eum uti beneficii possessorem sunt nulla, attento maxime quod dictus Prior similiter ignorare non poterat admissionem suae re-signationis, propter modicam locorum distantiam.

Neque obstat poterat reintegratio ejusdem Prioris ad suum beneficium, ex eo quod resignatio fuerat facta in infirmitate ob imminens mortis periculum, prout similis reintegratio passim concedi solet in Gallia; & tunc resignans, sicut ad sanitatem, ita ad beneficium resignatum restituitur. [†] Quia hujusmodi restitutio non potest operari effectum retractionis in praedictum Tertium, videlicet eorum qui obtinuerunt sibi providi de illo beneficio ab alio legitimo collatore, eo tempore quo dictus Prior amiserat titulum & possessionem sui beneficii, propter admissionem a Superiore illius renunciationem: & sic cum non esset in possessione beneficii, non poterat conferre, cum collatio sit fructus possessionis, numquam enim sit retractionis in praedictum juris qualiter Tertio: Decius in l. pecuniarum, colum. fin. si cert. petatur. Surd. conf. 382. num. 79. Alexand. conf. 228. colum. 2. vol. 6. Cost. de retract. cap. 3. cas. 2. n. 10. & 11. Rot. decif. 174. n. 28. part. 6. recentior.

Secundo loco fuit conclusum, collationem factam per dictum Vicarium generale Episcopi, non posse sortiri effectum, quia potestas conferendi fuerat abdicata ab Episcopis, per concordiam contentam in Bulla erectionis dictae Ecclesiae in collegiatam, quae facit jus inter Episcopum & Priorem: [†] cum Episcopus non habeat jus praeventio-nis adversus collatores ordinarios, & talis facultas praeventiendi spectet dumtaxat ad Summum Pontificem, aut alios, qui ab eo habent hanc facultatem, nec possit unus ex collatoribus ordinariis acquirere jus conferendi in praedictum alterius, nisi in casu negligentiae collatoris inferioris, juxta formam praescriptam in constitutionibus Concilii Lateranensis, quo caveretur Episcopum, aut alium collatorem superiorem, non posse conferre beneficia, [†] donec collator inferior fuerit per sex menses in negligentia conferendi: per text. expressum in cap. 2. de concess. praebenda, & expresse caveretur in cap. si a Sede 31. & ibi Gloss. in verbo, legato, in fine, verbe. in Archiepiscopo, de praebend. in 6.

Neque poterat dictus Vicarius praetendere jus conferendi dictam Canoniciatum, sub eo praetextu quod Prior suum beneficium resignaverat: quia in omnium eventum tenebatur expectare lapsum sex mensium, qui de jure concedantur collatoribus inferioribus; quod tempus nondum erat elapsum in praedictum illius qui prioratum habiturus erat ex resignatione dicti Prioris: ad hunc enim resignatum Prioris spectabat intra tempus legale jus conferendi, ita ut locus esset in hoc negotio sequenti dilemmati: aut Prior privatus erat jure conferendi per resignationem sui beneficii, aut non: primo casu, jus compete-bat intra sex menses dicto resignatorio: secundo casu, collatio facta per Priorem esset valida, ad exclusionem dicti Vicarii.

Constat igitur ex praemissis, solam provisionem Sedis Apostolicae in Legatione factam, suum debere sortiri effectum, aliis prorsus exclusis, praesertim stantibus clausulis consuetis, sive praemisso, sive alio quovis modo, & ex cuiuscunque persona vacet beneficium: quatum vigore comprehenditur omne genus vacationis, & personae, quamvis non exprimantur

in bullis, ut notatur in Cod. Fabriano definit. 1. de sacrosanct. Eccles. Barbof. de class. cap. 172. n. 12. Rot. recentior. decif. 605. num. 9. part. 2. & per consequens dicta provisio Apostolica non poterit impugnari, quamvis in illa non fuerit facta mentio vacationis provenientis ex persona illius, qui a Vicario Episcopi provisiones obtinuerat.

Allegabatur quidem in hoc casu alia nullitas collationis factae per Priorem, quia videlicet collatio facta fuerat sub reservatione pensionis, quam inferior collator reservare poterat, praesertim sine causa: ut notat Paris. de confident. q. 28. num. 120. Barbof. de Episcop. allegat. 69. n. 13. & 14.

Verum hoc fundamentum erat ruinofum, quamvis reservatio pensionis facta fuisset pro persona nominanda, & sic pro persona incerta: nam licet verum sit, quod mox ex Parisio dictum est, ut collator ordinarius beneficium sine pensionem, aut sine aliqua diminutione conferte teneatur, cap. unica, ut Eccles. benefic. sine diminut. confer. Rebuff. in prax. tit. de requis. ad collationem bonam, num. 6. adeo ut secundum opinionem quorundam Doctorum similes collationes contineant simoniam: Lotter. de re benefic. lib. 2. q. 1. num. 4. [†] Praesertim quando reservatio facta fuit pro persona incerta, & nominanda, juxta constitutionem Pij V. de confidentia, quae in Gallia recepta est (intelligendo tamen quod sufficiat quod persona nominetur in literis collationis, prout factum fuerat in casu de quo agebatur, ex notat. per Farin. in dec. crimin. decif. 104. n. 6.) & ideo supererat dumtaxat ad annullandam collationem Prioris, nullitas petita ex defectu potestatis, [†] Praesertim vero, quia negotio alias in Rota Romana proposito, fuit decisum, similes reservationes pensionum non reddere collationem nullam: quia cum reservatio pensionis sit quid separatum a collatione beneficii, utile per inutile non vitiatur in iis quae separationem recipiunt: maxime vero, quia dicta reservatio pensionis facta fuerat sub beneficio Sedis Apostolicae, & non alias, aliter, nec alio modo: atque ita decisum fuit in Rota coram Illustrissimo Domino Marquemontio, Archiepiscopo Lugdunensi, die 6. Martii, anno 1606. ut habetur decif. 166. num. 5. 6. & 7. part. 2. recentior. Remanet ergo sola nullitas ex defectu potestatis, tam Vicarii, quam Prioris, & sola collatio Vicelegati subsistit.

CAPVT CXXIV.

De jure visitandi alia monasteria praetense per Abbatissam, & de obedientia illi praestanda per eam quae inferiori monasterio praestit. Et utrum ea de causa licitum sit exire e monasterio. Quid si agatur de juramento fidelitatis, aut subjectionis, praestando Regi, aut alteri Domino temporali.

S V M M A R I V M.

1. Visitatio est actus jurisdictionis.
2. Mulieres sunt incapaces exercendi jurisdictionem: intelligi ut nam. 10.
3. Ante Concilium Tridentinum jus visitandi compete-bat Abbatissis, & per consequens illud competit locis ubi Concilium non est receptum.

A 4

4. Int

8 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerii

4. *Ius visitandi dum competit Abbatisis, non privative ad Episcopum sed cumulative competit.*
5. *Fallit quando aliter fundatione, vel transactione canum est.*
6. *Non tamen potest Episcopus Abbatissa sententiam revocare, aut hac res iudicata per Episcopum retractare in casibus, in quibus jurisdictionem potest exercere: de quibus infra, n. 10.*
7. *Ius nominandi Priorissam in monasterio inferiori, potest competere Abbatissa monasterii superioris.*
8. *Abbatissa potest habere ius & exercitium conferendi beneficia à sua Abbazia dependentia, etiamsi illis annexa sit cura animarum.*
9. *Abbatissa potest generaliter facere omnia, quae Abbaziae, exceptis iis quorum exercitium mulieribus prohibetur.*
10. *In quibus casibus mulier jurisdictionem exercere possit.*
11. *Papa regulariter omnes collatores ordinarios praevinire potest.*
12. *Abbatissa per se visitare non potest, secundum aliquos Doctores. Alii vero existimant id facere posse.*
13. *Monialibus egressus à clausura quibus ex causis concedi possit.*
14. *Egressus temporalis à monasterio concedi potest in Gallia iuxta ex causis, in constitutionibus Pontificiis expressis: scilicet in locis ubi Concilium Tridentinum receptum est.*
15. *Ius visitandi adiudicatum Episcopo non excludit visitationem, quae inferioribus competit.*
16. *Quando fidelitas & obedientia non potest praestari per procuratorem, Episcopus tenetur concedere Abbatissae licentiam exendi à clausura, dummodo statim redeat.*
17. *De iuramento fidelitatis, & subiectionis, remiss. v.*

Quædam Abbatissa nomine suæ dignitatis prætendebat ius superioritatis, obedientiæ, & visitationis super quodam monasterio, per multa milliaria distante, sub prætextu plurium transactionum, quas dicebat fuisse observatas per tempus immemorabile, sibi quæ reddidit obedientiam, pluresque actus superioritatis fuisse gestos per ejus prædecessores: & idem dubitatum fuit de multis.

Primo utrum dicta Abbatissa haberet ius visitandi dictum monasterium longè distitum? Et casu quo tale ius illi competere, utrum illud haberet privative, vel cumulative cum Episcopo, Ordinario loci illius, in quo monasterium visitandum existit.

Secundo, utrum dicta Dom. Abbatissa haberet ius nominandi Priorissam dicti monasterii inferioris: & utrum ius illud posset alterari per præventiones Apostolicas.

Tertio, utrum Episcopus, Ordinarius loci, in quo existit monasterium superius, possit impedire Abbatissam ne exeat à suo monasterio ad visitandum personaliter monasterium inferius, & corrigendum illud, seu Religiosas in eodem existentes.

Quarto, utrum Episcopus, Ordinarius monasterii inferioris, possit impedire Priorissam illius monasterii, ne accedat ad Abbatissam monasterii superioris, ad fines reddendi illi debitam obedientiam.

1. *Ad primum caput responderetur, quod quamvis de iure visitatio sit actus jurisdictionis, cap. cum venerabilis 21. de censib. c. 1. §. hanc autem, de censibus in 6. §. cuius jurisdictionis feminæ sunt incapaces, cap. mulierum, 33. q. 5. c. de monialib. 33. & ibi Gloss. in verbo per Episcopum, de sent. excomm. Mirand. in tract. de sac. monialib. q. 6. art. 5. conclus. 1.*

Nihilominus tamen ante Concilium Tridentinum, Abbatissæ poterant visitare monasteria dependentia ab illarum Abbatis, aut existit e legimo impedimento, ad illa mittere personam aliquam capacem, quæ illarum nomine procederet ad omnes actus à visitatione dependentes: ut notat Hieronym. Roderic. *quest. regular. 2. numer. 15. & eadem cum Emmanuel Roderic. tom. 2. quest. regular. 1. c. versic. Abbatissa vero*, Barbof. *de iur. Eccles. auctori. lib. 1. cap. 45. numer. 28. Fusch. de visitat. & regim. Eccles. lib. 1. cap. 2. numer. 15. & per consequens in locis, in quibus Concilium Tridentinum non est receptum, ius visitationis competere potest Abbatissæ, prout expressè tenuit Emmanuel Roderic. d. q. 3. artic. 10. in fine. Itaque nisi probetur, Concilium Tridentinum in hoc capite receptum fuisse in Gallia, poterit Abbatissa petere se manuteneri in quâ possessione visitandi, maxime cum esset fundata in instrumentis antiquissimis, per multa tempora observatis, etiam post Concilium Tridentinum.*

Ista tamen possessio alio non apparente, non prævariativa quoad Episcopum censenda est, sed cumulativa, ita ut nulla adfit præventio inter Episcopum & Abbatissam, quamvis aliàs regulariter possessio cumulativa præventionem inducat, ut jam patet in tractat. de prævent. per nos ostensum fuit, & nominatim part. 2. c. 45. numer. 1. & seqq. & alibi pagin. Sed in casu isto præventio unius non impedit visitationem alterius, prout decisum fuit in Rotæ Gregor. XV. decis. 8. ubi assertur declaratio l. c. congregationis Concilii, & nisi in fundatione cautum esset, aut aliàs per legitimam transactionem conventum, quod Episcopus visitare non posset, aut fuisset dictum, quod sola Abbatissa, & nullus alius visitationem exercere posset: ut docet Garc. de beneficiis part. 1. cap. 2. numer. 99. & 100. ego potest tam Abbatissa, quam Episcopus visitare, non obstante præventionem unius: & ita tamen ut unus non possit revocare gesta per alium, nec punire, seu corrigere post visitationem alterius: sicut generaliter constitutum est, ut dum aliquibus competit, cumulative ius visitandi, unus non possit revocare gesta per alium, neque dum alteri ius ferende sententiæ competit, judicare super rebus decisis, aut sententiis latis per alium, sive sententia lata sit absolutoria, sive condemnatoria: ut notat Barbof. de potest. Episcop. part. 3. allegat. 73. n. 31. & decisum per nos d. tract. de prævent. p. 2. c. 45. a n. 1. & alibi.

Secundum caput in duos articulos subdividitur, quorum alterum concernit nominationem Priorissæ in monasterio inferiori, alterum verò præventionem Apostolicam, videlicet utrum Papa possit prævenire Abbatissam in deputatione Priorissæ monasterii inferioris.

In primo articulo concludendum est, ius nominationis Priorissæ, posse pertinere ad Abbatissam superioris monasterii pro regimine inferioris, ut tradit Mirand. in tract. de sac. monialib. q. 6. art. 1. in quarta conclusione: & Et quod plus est, de iure Abbatissa potest esse capax conferendi beneficia dependentia à suo monasterio, etiamsi talia beneficia haberent annexam curam animarum, Marius Antonin. lib. 1. resolut. 63. Ricc. collect. 2675. & nos ostendimus in questionib. beneficiarib. lib. 2. c. 33. numer. 41. & Quod fieri potest ratione dignitatis, in probat Gonzal. in notis ad reg. 8. Cancel. gloss. 2. n. 1. item ex summi Pontificis speciali indulto, seu privilegio. Garc. de beneficiis, p. 1. cap. 2. numer. 33. & seq. Boer. decis. 32. numer. 20. Ricc. collect. 2675. ubi dicit quod mulier ratione dignitatis potest quædam institui.

Quæst. & Res. benef. Pars III. Cap. CXXIV. 9

9 instituire institutione illa quæ dat titulum & possessionem, sed nõ institutione authorisabili, per quã datur potestas exercendi curam animarum, ligandi, atque solvendi; imò si agatur de Ecclesia parochiali, instituendus est concursus in locis ubi Concilium Tridentinum observatur, ut diximus d. p. 2. cap. 3. §. 9. num. 41. Et generaliter receptum est, Abbatissas habere easdem facultates, quæ competunt Abbatibus, exceptis dumtaxat casibus, quorum lex prohibet mulieribus exercitium, teste Barbof. de jur. Ecclesiast. univers. lib. 1. c. 4. §. n. 38.

10 Neque obstat quod supra dictum est, mulieres esse jurisdictionis incapaces. Quia respondetur quod ista visitatio Abbatissæ est impropria, & non solemnis, nisi consuetudine immemoriali, aut legitima transactione, seu ex Pontificis concessione jus Abbatissæ quæritur fuerit: ut dicit Fusc. dicto loco, lib. 1. c. 1. n. 6. & bene explicat Mirand. in tract. de sac. monialib. q. 6. art. 5. concl. 4. versic. ad se. undam. Quibus cessantibus non potest Abbatissa esse capax jurisdictionis spiritualis, veluti laxandi censuras, aut aliquid facienti dependens à potestate clavium, Mirand. loc. cit. in 1. & 2. concl. salva tamen speciali summi Pontificis concessione, ut notat idem, in primo concl. versic. quæ omnia. De jurisdictione autem temporali aliter statuendum est: illius enim Abbatissa capax esse potest, si annexa sit feudo, dignitati, vel hereditati, Alexand. conf. 24. n. 12. vol. 5. & conf. 1. n. 24. eod. vol. Tusch. littera F. concl. 9. q. 4. n. 16.

11 In secundo articulo verum est, quod Summus Pontifex, seu Sedes Apostolica prævenire potest Abbatissam in deputatione Priorissæ in monasteriis inferioribus dependentibus, cum clausulis derogatoriis requisitis, quia summus Pontifex per quæcumque concessionem nunquam censetur voluisse præjudicare juri suo circa collationem quorumcumque beneficiorum, aut officiorum spiritualium: Louet in sua recollectione arrestor. littera P. n. 43. colum. 1.

12 Ad tertiam quæstionem respondetur, plurimos Doctores existimasse, Abbatissam teneri mittere visitatorem, quando ipsa personaliter ad visitandum accedere non potest: si verò accedere possit, id facere posse per se ipsam, ex dispositione juris antiqui: quod tamen correctum est ex Concil. Trident. sess. 25. de Regul. c. 5. ut ostendit Hieronym. Roderic. resol. 2. n. 15. Barbof. de jur. Ecclesiast. univers. lib. 2. c. 45. n. 38. & Gloss. in Clem. 1. de stat. monachor. in verbo, Alia: quam sequitur Imola ibid. n. 9. & Ancharan. n. 1. ubi voluit, Abbatissam teneri mittere Visitatorem ad monasterium inferius, ad evitandam violationem clausulæ, quæ servari debet ex dispositione juris in c. periculofo, de stat. regul. lib. 6. & in Gallia ex ordinatione Regis Christianissimi.

13 Sanè quæstio ista clausuræ in Gallia difficilè ad praxim reducitur: quia licet præcisa sit ordinatio Regia, quæ habetur en la conference des ordonnances, lib. 1. tit. 3. artic. 3. fol. 127. & alibi passim, nihilominus tamen ordinatio illa non ita stricte in suo rigore observatur: & idèd dum quæritur quibus ex causis Episcopi, aut alii Superiores permittere possint monialibus egressum extra clausuram, Doctores fatentur illum posse concedi per Prælatum, non solum propter causas expressas in Bulla sanctæ memoriæ Pii V. & in dicto cap. periculofo, de stat. regular. verum etiam propter alias causas in dictis constitutionibus non expressas. Inter cæteras autem causas istæ recensentur, nempe dum aliter receptum est, vel dum aliter ex rationabili Superioris voluntate faciendum judicatur; dum eadem, vel

major ratio militat: ut dicit Bonacin. in tractat. de clausura monial. quæst. 1. punct. 9. num. 6. Ita ut antiqua consuetudo suffragari possit Abbatissæ, ut à suo Episcopo obtinere possit egressum temporalem à suo monasterio, ad fines procedendi personaliter ad dictam visitationem, nisi secus particulares aliquæ circumstantiæ Episcopum moveant. Quia certum est hac in re, multum deferendum esse Episcopo, qui notitiam habet omnium circumstantiarum, ob quas concedi, vel denegari debet egressus prædictus à monasterio, dictæ Abbatissæ: & hæc in Gallia procedunt in locis ubi Concilium Tridentinum in hoc capite receptum non est: nam apud nos, & aliis in locis ubi Concilium observatur, non potest recedi à dispositione dicti Concilii sess. 25. de regularib. cap. 5. ut advertit Barbof. & Hieronym. Roderic. locis supra citatis; & Emmanuel. tom. 2. quæstionum regularium, q. 5. art. 10.

15 Proponebatur quidem adversus Abbatissam ar. restum quoddam magni Concilii Regiæ, per quod declaratum fuerat, præfatum monasterium inferius subesse directioni & correctioni dictæ Abbatissæ, jus verò visitandi ad Episcopum loci Ordinarium pertinere. Verum recurrere poterat Abbatissa pro interpretatione dicti arresti ad idem magnum Regium Concilium, ad fines obtinendi declarationem, utrum jus illud visitandi competat Episcopo privativè, vel cumulative: quia jus visitandi pertinens ad Episcopum non propterea excludit visitationem Prælatorum inferiorum: teste Gratian. discept. forens. cap. 2 §. 4. num. 40. Gonzal. ad regul. eccl. avam Cancellar. §. 2. proem. n. 11.

16 Ad quartam & ultimam quæstionem respondetur, vix obtineri posse licentiam ab Episcopo Ordinario monasterii inferioris, ut Priorissa possit accedere ad monasterium superius, ad fines ibidem præstandi obedientiam Abbatissæ superiori: imò talem licentiam illi omnino denegandam esse: cum agatur de obedientia præstanda Superiori spirituali: si enim ageretur de Domino temporali, aut de obedientia præstanda Domino feudi superiori, habenti dominium temporale, quæ non posset præstari per procuratorem, tunc ne feudum possessum per monasterium incideret in caducitatem, Episcopus teneretur dare licentiam Abbatissæ, ut decenter, & honestè comitata accederet ad præstandum juramentum fidelitatis, quando non potest officii ut illud præstetur per procuratorem, ut dictum est: statim autem prædicto juramento fidelitatis, Abbatissa ad suum monasterium redire teneretur: ita docet Sanch. in suo opere morali, tom. 2. lib. 6. c. 1 §. n. 51. Bonac. in tract. de clausura monial. q. 1. punct. 9. n. 9. Barbof. de jur. Ecclesiast. lib. 1. cap. 44. n. 79. dicens hoc casu Episcopum teneri concedere licentiam petitam: quod probatur per textum in dicto cap. periculofo, §. Perum, de statu regularium, lib. 6. & ibi Gloss. in verbo, Domino temporali. Vnde sequitur, quod quando juramentum fidelitatis seu obedientiæ præstari potest per procuratorem, non debet concedi licentia monialibus, ut exeant à clausura pro præstatione dicti homagii, seu fidelitatis, prout concludunt omnes Doctores superius citati.

17 Verum autem juramentum hujusmodi præstari possit per procuratorem, docent Rosental. de feud. cap. 6. concl. 17. in gloss. c. Jacobin. de feud. in §. qui quidem investiti, num. 12. in fine, Chassaneus in consuet. Burgund. rubric. 3. §. 2. in verbo, faire hommage, num. 3. & seq. & de materia hujus juramenti, Guid. Pap. decis. 517. Surt. conf. 172. Rosent. d. cap. 6. concl. 85. Thesaur. jun. lib. 1. quæst. 8. Gail. de arrestis. Imper.

*Imper. cap. 7. num. 10. & sequent. Sola in co. sit. Sa-
band. tit. de iuri. emphyteut. decret. Republicam. p. 1.
gloss. 3. Rot. Aven. decis. 157. Cancer. lib. 3. var. re-
sol. cap. 10. num. 43. & 44.*

CAPUT CXXV.

De electione Provincialis in Ordine Mi-
norum: & de electo administrante ante
confirmationem, nec non de eo qui pro-
pter infirmitatē nō potest exercere fun-
ctiones sui officii. De Disquisitoribus in-
tervenientibus in electione, & eorum vo-
tis collegialiter dādis De electione facta
per subornationem, & de interventione
Patrum provinciae Ordinis Minorum
in electionibus per constitutiones Pon-
tificias abrogata, vel reformata: & utrū
pendente quaestione nullitatis electio-
nis, interim Provincialis sit manute-
nendus in officii exercitio, & in obe-
dientia sibi praestanda per Religiosos.

SUMMARIUM.

1. Electus administrans ante confirmationem efficitur incapax.
2. Electus per electionem acquirit habitum, per confir-
mationem vero actum & exercitium.
3. Per electionem acquiritur ius ad rem, per confir-
mationem vero ius in re.
4. Beneficium mortuo electo ante confirmationem, va-
cat ut prius.
5. Confirmatio electionis sine mora facienda est.
6. Electus administrans ante confirmationem dicitur
intrusus.
7. Eligi non potest persona quae propter continuam in-
firmitatem muneri suo satisfacere non potest.
8. Electio Provincialis non adhibitis Disquisitoribus
ex regulis Ordinis requisitis, est nulla.
9. Consensus Disquisitorum debet capitulariter pra-
stari, alias nullus est.
10. Quotiescumque ad plures, uti collegium, actus
refertur, collegialiter fieri debet.
11. Electio facta per clandestinas repromissiones, nulla
est, & sic eligentes sunt inhabiles.
12. Patres provinciae qui dicantur in Ordine Mino-
rum.
13. Quid statuerint summi Pontifices circa interven-
tionem Patrum provinciae, in Ordine Mino-
rum.
14. Legislatoris intentio est, ut lex non mandetur
executioni, si iusta in contrarium causa propo-
natur.
15. Constitutiones usu non receptae non ligant.
16. Quomodo differant inter se legis institutio, &
publicatio.
17. Aliud est legem, non obligare quia non publicatas
aliud, quia non receptae, seu moribus usentium
non confirmatae.
18. Quando lex non fuit recepta, non est opus pro-
bare contrarium usum.
19. Quando non constat de initio receptionis le-
gis, praesumitur quod nunquam usu recepta
fuit.

20. Perinde est actum esse nullum, vel non fore ius-
tum.
21. Possunt quaedam constitutiones usu receptae esse in
uno loco, seu provincia; & non receptae in
alia.
22. Quando una constitutio dependet ab alia, si una
non subsistat, pariter nec secunda subsistit.
23. Actus semper tribuitur prima causa quando
ea operari non potest.
24. Proceum denotat causam finalem constitutio-
nis.
25. Constitutio capitalis non afficit eos qui in Cap-
itulo intervenire prohibiti sunt.
26. Publicatio constitutionis facta ejus auctoritate,
qui ad hoc non habebat potestatem, non li-
gat.
27. Si Breve sit in forma commissaria, alius forma
strictè servanda est.
28. Consensus particularium Religiosorum non potest
praesudicare iuribus totius Ordinis vel provin-
ciae.
29. Electus manutenendus est interim dum de elec-
tionis nullitate post adeptam possessionem co-
tenditur.
30. Etiam intrusus lite pendente in sua possessione ma-
nutenendus est.

VAtiae quaestiones propositae fuerunt per in-
signis cujusdam Ordinis Religiosos circa elec-
tionem Patris Provincialis tunc temporis factam.
Et primò quidem, utrū dicta electio valida esset,
an verò invalida, stantibus variis facti difficultati-
bus tunc propositis. Secundò quibus remedium agen-
dum esset, ut talis nullitas declarari posset. Tertiò
utrū interim, dum de electionis nullitate con-
tendebatur, Provincialis cogendus esset, ut ab offi-
cii sui exercitio desisteret; & utrū pendente dubio
& controversia super nullitate electionis, Religiosi
tenerentur obedire dicto Provinciali.

Ad primam quaestionem responsum fuit, suppo-
sita veritate eorum, quae in facto proposita sunt
electionem illam provincialis nullam esse, & invali-
dam. Primò quidem quia dictus Provincialis nullam
obtinuit suae electionis confirmationem; aut
illam obtrivit, prius se in exercitio sui muneris in-
gressus, quam confirmationem obtineret, ex quo reco-
gitus fuit incapax ad huiusmodi Dignitatis alle-
quationem, & possessionem ut probatur per tex-
tum expressum; in cap. avaritia 5. de electione, in 6.
in illis verbis: Omnes illos qui secus fecerint, eorum
iure (si quod illis per electionem quaestum fuerit) decer-
nentes eo ipso privatos. Quod etiam probatur in cap.
qualiter 17. eod. tit. in Decret. & tradit Lezana in
Summa quaest. regul. lib. 1. cap. 15. num. 36. † Electus
siquidem per electionem acquirit solum habitum,
per confirmationem vero actum & exercitium ad-
ministrationis: Gloss. in cap. quanto, distinct. 63. Abb.
in cap. nostri 3. de electione. Oldrad. cons. 146. num. 4.
Franc. in cap. quam sit, in verbo, Electus, de elect. in 6.
num. 1. † Et sic per electionem solum acquiritur
ius ad rem, ac verò per confirmationem acquiritur
ius in re: cap. ut quis duas, de elect. in 6. Rot. decis. 6.
eod. titulo, in novis. Unde eodem modo in benefi-
ciis secularibus acquiritur solum ius ad rem: † &
ita beneficium tunc vacans, non vacat per obitum
electi, qui non habet ius in re; sed vacat ut prius.
Garc. de benefic. p. 4. c. 3. n. 3. & 6.

Quae cum ita se habeant secundum juris com-
munis dispositionem, multò magis locum habere
debent secundum regulas, & constitutiones dicti
Ordinis